

بِسْمِ تَعَالَى

موضوع گزارش:
نقش شرکت‌های تأمین سرمایه در تأمین مالی شرکت‌ها از طریق
بازار سرمایه

Investment
Banking

تهیه کنندگان:

محمد حسن نامدار و عباس حسنی

(اداره بازرسی نهادهای مالی سازمان بورس و اوراق بهادار)

چکیده

در دنیای امروز شرکت‌های تأمین سرمایه یا همان بانک‌های سرمایه‌گذاری نقش مهمی در تأمین منابع مالی مورد نیاز شرکت‌ها، ارائه مشاوره در زمینه توسعه، جذب مشارکت، انتشار و فروش اوراق بهادار، ادغام، تملیک و خصوصی سازی بنگاه‌های دولتی ایفا می‌کنند. این شرکت‌ها در حال حاضر یکی از مهمترین نهادهای مالی در بازارهای بین المللی محسوب می‌شوند.

تصویب قانون بازار اوراق بهادار در آذرماه ۱۳۸۴ توسط مجلس شورای اسلامی، آغازی بر توسعه نظام مالی کشور بوده و یکی از مهمترین نتایج تصویب قانون بازار اوراق بهادار، تشکیل نهادهای مالی جدید در بازار سرمایه ایران از جمله شرکت‌های تأمین سرمایه بوده است. در سال‌های اخیر بازار سرمایه ایران با رشد و توسعه روزافزونی همراه بوده است، این رشد و توسعه هم از بعد کمی و رشد اندازه بازار و افزایش نقش بازار سرمایه در تأمین مالی شرکت‌ها و هم از بعد توسعه کیفی بازار سرمایه با طراحی و راه‌اندازی ابزارها و نهادهای مالی جدید، قابل توجه بوده است. با توجه به نامگذاری سال ۱۳۹۱ به عنوان سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، نقش بازار سرمایه در جهت تأمین منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی به منظور تقویت جایگاه رقابتی آن‌ها و حمایت از تولید ملی برجسته‌تر خواهد بود. بدین ترتیب با افزایش سهم بازار سرمایه در تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی، نقش و کارکرد نهادهای مالی واسطه‌ای^۱ در این تأمین مالی نیز تعیین کننده و حائز اهمیت بیشتری خواهد شد.

تأمین مالی در اقتصاد ایران

از جمله نهادهای مالی تأثیرگذار و واسط در تسهیل تأمین مالی در بازار سرمایه، شرکت‌های تأمین سرمایه می‌باشد. در کشورهای توسعه یافته شرکت‌های تأمین سرمایه به طور خاص و هلدینگ خدمات مالی به طور عام نقش اصلی در تأمین مالی شرکت‌ها و صنایع در بازار سرمایه را بر عهده دارند. در ایران نیز با استمرار روند خصوصی سازی و شکل‌گیری رقابت در میان صنایع و شرکت‌ها و به تبع آن تکاپو برای تأمین مالی ارزان‌تر و سریع‌تر، شرکت‌های تأمین سرمایه به تدریج جایگاه مناسب خود را یافته و تثبیت خواهند نمود.

در این گزارش سعی شده است با مروری بر آمار موجود در خصوص روش‌های تأمین مالی شرکت‌ها و صنایع در اقتصاد ایران، به نقش روزافزون بازار سرمایه در تأمین مالی شرکت‌ها و صنایع پرداخته شود، و با توجه به نقش شرکت‌های تأمین سرمایه در بازار سرمایه، تغییر و تحولات شکل گرفته در حوزه‌های فعالیتی و منابع درآمدی این شرکت‌ها مرور شود.

جدول ۱ به روش‌های عمده تأمین مالی در ایران اشاره دارد. همانگونه که مشاهده می‌شود آن بخش از تأمین مالی که از سیستم بانکی و اوراق مشارکت دولتی و شهرداری‌ها صورت می‌پذیرد از ۹۳ درصد در سال ۱۳۸۶ به ۷۵ درصد در سال ۱۳۹۰ کاهش یافته است و به موازات این تحول، سهم تأمین مالی از بازار سرمایه نیز از ۴ درصد به ۱۶ درصد افزایش یافته است که رشد چندین برابری را نشان می‌دهد. این روند در سال‌های آتی و با توسعه بازار فرابورس ایران، بازار اوراق مشارکت شرکتی و بازار اوراق اجاره، شتاب بیشتری به خود خواهد گرفت.

جدول ۱) روش‌های تأمین مالی در ایران طی سال‌های ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۰ (ارقام به میلیارد ریال)										
سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		شرح
درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	
۷۱	۴۴۷,۶۴۹*	۷۲	۷۹۹,۵۶۶	۷۹	۶۵۰,۲۹۰	۷۲	۱۹۷,۴۵۹	۸۴	۴۳۶,۰۶۹	افزایش مانده تسهیلات اعطایی بانکها و مؤسسات مالی نسبت به سال ما قبل
۴	۲۶,۷۶۷*	۱۴	۱۵۶,۸۰۵	۵	۱۷,۷۰۰	۹	۲۳,۸۰۰	۹	۴۵,۳۸۵	اوراق مشارکت دولتی و شهرداری‌ها
۷۵	۴۷۴,۴۱۶	۸۶	۹۵۶,۳۷۱	۸۴	۳۰۸,۳۵۰	۸۱	۲۲۱,۲۵۹	۹۳	۴۸۱,۴۵۴	جمع
۱۶	۱۰۰,۹۵۳	۹	۱۰۲,۷۵۰	۷	۲۶,۸۱۵	۱۳	۳۶,۱۹۰	۴	۲۱,۸۳۸	اوراق سهام انتشار یافته
۰	۱,۰۰۰	۱	۱۴,۴۵۰	۲	۷,۵۰۰	-	۴۰۰	-	-	اوراق مشارکت شرکتی
۱	۳,۴۱۶	۰	۲۹۱	-	-	-	-	-	-	اوراق اجاره
۱۷	۱۰۵,۳۶۹	۱۱	۱۱۷,۴۹۱	۹	۳۴,۳۱۵	۱۳	۳۶,۵۹۰	۴	۲۱,۸۳۸	جمع اوراق ثبت شده نزد سازمان
۸	۵۳,۱۳۵***	۴	۴۰,۸۵۴	۷	۲۷,۴۶۰	۶	۱۷,۳۲۰	۳	۱۶,۰۳۰	سرمایه گذاری خارجی**
۱۰۰	۶۳۲,۹۲۰	۱۰۰	۱,۱۱۴,۷۱۶	۱۰۰	۳۷۰,۱۲۵	۱۰۰	۲۷۵,۱۶۹	۱۰۰	۵۱۹,۲۲۲	جمع کل

* آخرین اطلاعات مربوط به مانده تسهیلات مربوط به پایان بهمن ماه ۱۳۹۰ می‌باشد.

** منبع: تارنمای سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران.

*** نرخ برابری هر دلار معادل ۱۲,۲۵۳ ریال در نظر گرفته شده است.

بررسی روش‌های تأمین مالی در سال‌های اخیر نشان دهنده آن است که سهم بازار پول در تأمین مالی صنایع و شرکت‌ها، کاهش چشمگیری داشته است. در مقابل توجه سیستم اقتصادی به بازار سرمایه برای تأمین مالی افزایش داشته است.

تأمین مالی صورت پذیرفته در بازار سرمایه طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰ عمدتاً به صورت افزایش سرمایه شرکت‌های بورسی و غیر بورسی بوده است و اوراق با درآمد ثابت منتشره (اوراق مشارکت شرکتی و اوراق اجاره) در ابتدای دوره مزبور سهمی از تأمین مالی شرکت‌ها و صنایع بورسی و غیربورسی نداشته است، ولی در سال‌های اخیر با طراحی و بکارگیری ابزارهای مالی جدید در این حوزه، این اوراق نیز سهمی از تأمین مالی شرکت‌ها را به خود اختصاص داده است. این موضوع در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲) اوراق بهادار ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ارقام به میلیارد ریال)

سال ۱۳۹۰		سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		شرح
درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	درصد	مبلغ	
۷۸	۸۲,۲۰۵	۴۲	۴۹,۵۵۳	۳۴	۱۱,۶۰۱	۸۹	۳۲,۱۰۰	۷۳	۱۵,۸۸۸	افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس
۱۵	۱۶,۱۱۸	۴۰	۴۵,۸۷۷	۱۲	۴,۱۵۸	۷	۲,۴۹۰	۱۲	۲,۷۱۰	افزایش سرمایه سایر شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان
۲	۲,۶۳۰	۶	۷,۳۲۰	۳۲	۱۱,۰۵۶	۴	۱,۶۰۰	۱۵	۳,۲۴۰	انتشار سهام شرکت‌های سهامی عام در شرف تأسیس
۹۵	۱۰۰,۹۵۳	۸۷	۱۰۲,۷۵۰	۷۸	۲۶,۸۱۵	۱۰۰	۳۶,۱۹۰	۱۰۰	۲۱,۸۳۸	جمع انتشار سهام
۱	۱,۰۰۰	۱۳	۱۴,۴۵۰	۲۲	۷,۵۰۰	-	۴۰۰	-	-	انتشار اوراق مشارکت شرکتی
۴	۳,۴۱۶	۰	۲۹۱	-	-	-	-	-	-	انتشار اوراق اجاره
۱۰۰	۱۰۵,۳۶۹	۱۰۰	۱۱۷,۴۹۱	۱۰۰	۳۴,۳۱۵	۱۰۰	۳۶,۵۹۰	۱۰۰	۲۱,۸۳۸	جمع کل

شرکت‌های تأمین سرمایه دارای مجوز فعالیت در ایران

شرکت‌های تأمین سرمایه امین و تأمین سرمایه نوین اولین شرکت‌هایی بودند که موفق به اخذ مجوز فعالیت به عنوان تأمین سرمایه از سازمان بورس اوراق بهادار شدند. از اواخر سال ۸۹ و طی سال ۹۰، پنج شرکت دیگر به جمع شرکت‌های تأمین سرمایه پیوستند که این امر نوید بخش گسترش دانش در بازار سرمایه و ارائه خدمات تخصصی بیشتر در حوزه‌های فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه در ایران است. در جدول ۳ فهرست شرکت‌های دارای مجوز فعالیت از سازمان بورس و تاریخ مجوز آن‌ها ارائه شده است:

جدول ۳) شرکت‌های تأمین سرمایه دارای مجوز فعالیت تا پایان سال ۱۳۹۰

ردیف	نام شرکت	نوع مجوز صادره	تاریخ اعطای مجوز
۱	تأمین سرمایه امین	مجوز فعالیت	۱۳۸۶/۱۰/۱۶
۲	تأمین سرمایه نوین	مجوز فعالیت	۱۳۸۷/۱/۱۸
۳	تأمین سرمایه بانک ملت	مجوز فعالیت	۱۳۸۹/۱۱/۱۸
۴	تأمین سرمایه امید	مجوز فعالیت	۱۳۹۰/۰۹/۰۹
۵	تأمین سرمایه سپهر	مجوز فعالیت	۱۳۹۰/۱۰/۰۲
۶	تأمین سرمایه آرمان	مجوز فعالیت	۱۳۹۰/۱۲/۲۷
۷	تأمین سرمایه لوتوس پارسین	مجوز فعالیت	۱۳۹۰/۱۲/۲۷

محیط قانونی فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه

مهمترین قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه به عنوان یکی از بزرگترین نهادهای مالی بازار سرمایه ایران، به شرح زیر است:

- ۱- قانون تجارت
 - ۲- قانون بازار و اوراق بهادار
 - ۳- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
 - ۴- اصل ۴۴ قانون اساسی
 - ۵- دستورالعمل‌های صادره از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار
 - ۶- قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت
 - ۷- قانون و دستورالعمل مبارزه با پولشویی
 - ۸- قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی
 - ۹- قانون پولی و بانکی کشور
- از جمله مهم‌ترین دستورالعمل‌ها و ضوابط وضع شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار که انتظار می‌رود تاثیر قابل ملاحظه‌ای بر فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه داشته باشد، به شرح زیر است:

- ۱- دستورالعمل الزامات کفایت سرمایه نهادهای مالی
- ۲- دستورالعمل ثبت، نگهداری و گزارش‌دهی اسناد، مدارک و اطلاعات توسط اشخاص تحت نظارت

درآمدهای شرکت‌های تأمین سرمایه

شرکت‌های تأمین سرمایه فعالیت‌های متنوع و متعددی را انجام می‌دهند. به طور کلی درآمدهای عمده این شرکت‌ها در دنیا عبارتند از:

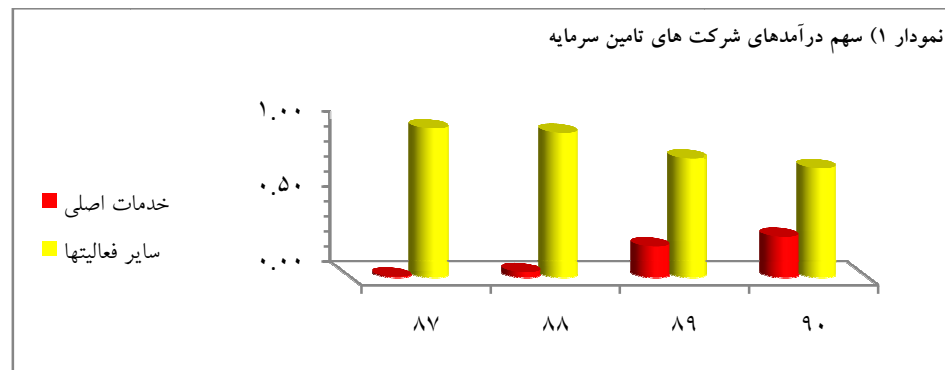
۱. درآمد تعهد پذیرهنویسی^۱ یا کارمزد تعهد پذیرهنویسی^۲
۲. درآمدهای مربوط به خدمات مشاوره عرضه و پذیرش
۳. درآمدهای مربوط به خدمات بازارگردانی اوراق بهادار
۴. درآمدهای معامله و مبادله به حساب خود و سرمایه‌گذاری با سرمایه شرکت^۳
۵. مدیریت دارایی‌ها شامل مدیریت صندوق‌ها
۶. سایر درآمدها

^۱ Underwriting spread

^۲ Underwriting Discount

^۳ Trading & principal transaction

با توجه به روند چرخش نسبی تأمین مالی شرکت‌ها و صنایع به سمت بازار سرمایه و به تبع آن توسعه حوزه کسب و کار شرکت‌های تأمین سرمایه، انتظار بر این است که شرکت‌های تأمین سرمایه فعال و شرکت‌های تأمین سرمایه جدیدی که پا به این عرصه می‌گذارند به تدریج سهم خدمات تخصصی‌شان را در کسب سود و ایجاد ارزش برای سهامدارانشان ارتقا دهند. در همین راستا بررسی ترکیب درآمدهای شرکت‌های تأمین سرمایه فعال مؤید آن است که سهم درآمدی فعالیت‌های فرعی این شرکت‌ها روند رو به کاهش دارد و این شرکت‌ها با شناسایی و فعال شدن در حوزه‌های اصلی فعالیت‌شان، در چارچوب در نظر گرفته شده برای این نهادها در بازار سرمایه قرار می‌گیرند. از جمله حوزه‌های اصلی فعالیت در نظر گرفته شده برای شرکت‌های تأمین سرمایه در ایران ارائه خدمات تعهدپذیره‌نویسی، بازارگردانی اوراق بهادار و ارائه مشاوره عرضه و پذیرش و ارزشگذاری اوراق می‌باشد. بررسی صورت سود و زیان ترکیبی شرکت‌های تأمین سرمایه فعال در ایران، نشان می‌دهد سهم درآمدی شرکت‌های تأمین سرمایه از خدمات اصلی برشمرده شده، در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ رشد چندبرابری نسبت به سال قبل داشته است. نمودار ۱ سهم درآمدی از حوزه فعالیت‌های اصلی و فرعی شرکت‌های تأمین سرمایه طی سال‌های ۸۷-۹۰ را نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود سهم درآمدهای خدمات اصلی روند رو به رشدی داشته است. عمده درآمدهای فرعی ناشی از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت بوده است.

در جدول ۴ سهم هر یک از خدمات مرتبط با حوزه اصلی فعالیت برای دوره‌های منتهی به پایان سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ نمایش داده شده است:

جدول ۴) درآمدهای شرکت‌های تأمین سرمایه از فعالیت‌های اصلی (ارقام به میلیون ریال)				
درصد از درآمدها - ۱۳۹۰	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	کل درآمد ارائه خدمات:
۸۶٪	۱۶۸,۵۳۸	۱۱۹,۲۵۷	۵۰۰	درآمد حاصل از خدمات تعهدپذیره نویسی
۷٪	۱۴,۸۵۶	۴,۵۹۷	۸,۸۷۱	درآمد حاصل از ارائه خدمات مشاور عرضه و ارزشگذاری
۷٪	۱۲,۹۲۷	۹,۳۰۶	۴,۱۳۳	درآمد حاصل از بازارگردانی اوراق گواهی سپرده عام و مشارکت
۰	۰	۱,۸۷۶	۴,۵۴۸	سایر خدمات مالی
۱۰۰٪	۱۹۶,۳۲۱	۱۳۵,۰۳۶	۱۸,۰۵۲	جمع

تركيب دارايى‌ها

بررسى تركيب و كيفيت دارايى‌هاى شركت‌هاى تأمين سرمايه نيز، تغييرات روشنى را نشان مى‌دهد. دارايى‌هاى اين شركت‌ها تا حدود قابل ملاحظه‌اى به فعاليت‌هاى اصلى اختصاص يافته است و آن بخش از دارايى‌هاى اين شركت‌ها كه به فعاليت‌هاى اصلى اختصاص نيافته است نيز صرف سرمايه‌گذارى‌هاى مطمئن و قابل قبول شده است.

در جدول ۵ وضعيت نسبت‌هاى نقدينگى، فعاليت، اهرمى و سودآورى شركت‌هاى تأمين سرمايه مورد بررسى قرار گرفته است. نسبت جارى و آنى اين شركت‌ها در مجموع از وضعيت مناسبى برخوردار است. همچنين نسبت گردش كل دارايى‌ها در كنار نسبت‌هاى سودآورى از جمله بازده دارايى‌ها و بازده حقوق صاحبان سهام روند رو به رشد در پيش گرفته است و سودآورى اين شركت‌ها در سال ۱۳۹۰ در قياس با سال‌هاى قبل از آن افزايش قابل توجهى را نشان مى‌دهد.

جدول ۵) نسبت‌هاى مالى تجميعى شركت‌هاى تأمين سرمايه			
نسبت‌هاى تجميعى			شرح
۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	
نسبت‌هاى نقدينگى			
۸.۰۲	۴.۱۷	۳.۸۴	نسبت جارى
۸.۰۲	۴.۱۷	۳.۸۴	نسبت آنى
نسبت‌هاى فعاليت			
۱۹۰.۱۲	۵۴۸.۹۴	۴۶۵.۳۶	ميانگين دوره وصول مطالبات - روز
۰.۱۹	۰.۱۹	۰.۱۵	گردش كل دارايى‌ها
نسبت‌هاى اهرمى			
%۱۱.۸	%۲۲.۵	%۲۴.۶	نسبت بدهى
%۱۳	%۲۹.۱	%۳۲.۶	نسبت بدهى به ارزش ويژه
۱۲۵.۴۲	۲۹.۸۸	۶۹.۹۷	نسبت پوشش هزينه بهره
نسبت‌هاى سودآورى			
%۸۸.۲	%۸۶.۶	%۹۰.۲	حاشيه سود خالص
%۱۷	%۱۶.۵	%۱۳.۴	بازده دارايى‌ها (ROI)
%۲۳	%۲۱.۳	%۱۷.۸	بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)

در پايان اين گزارش و در جداول ۶ و ۷ صورت سود و زيان و ترازنامه شركت‌هاى تأمين سرمايه فعال در بازار سرمايه در سال‌هاى اخير تجميع شده است (درصد ها تا يك رقم اعشار روند شده‌اند):

جدول ۶) صورت سود و زیان - شرکت‌های تأمین سرمایه (ارقام به میلیون ریال)

درصد از جمع درآمدها - ۱۳۹۰	جمع - ۱۳۹۰	جمع - ۱۳۸۹	جمع - ۱۳۸۸	جمع - ۱۳۸۷	شرح
					درآمدهای ناشی از:
%۲۵.۱	۲۵۵,۳۹۳	۱۳۵,۰۳۶	۱۸,۰۵۲	۲,۵۷۰	درآمد حاصل از ارائه خدمات
%۵۸.۹	۵۹۸,۲۷۰	۲۲۸,۸۲۱	۱۸۳,۲۲۶	۱۲۵,۰۴۸	درآمد حاصل از سود سپرده بانکی
%۲.۰	۲۰,۱۵۶	.	.	.	درآمد کارمزد مدیریت صندوق های سرمایه گذاری
%۲.۹	۲۹,۱۳۳	.	.	.	درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در صندوق ها
%۲.۹	۲۹,۹۵۰	۸۶,۹۸۸	۴۲,۱۵۲	۱۱۰,۹۱۶	درآمد حاصل از گواهی سپرده ها و اوراق مشارکت
%۴.۰	۴۰,۹۵۱	۳۵,۷۲۹	۳۸,۶۱۴	۱۲,۸۶۷	درآمد حاصل از سرمایه گذاری ها
%۳.۱	۳۱,۹۴۵	۱۶۰,۴۷۵	۱۴۰,۳۵۸	۱۵۵,۱۹۱	درآمد حاصل از فروش سرمایه گذاری ها
%۰.۰	۳۰۷	۸۸۰	۲۷	.	درآمد حاصل از قرارداد معاملات آتی
%۰.۰	.	۱۳۴	.	.	درآمد حاصل از معاملات بورس کالا
%۰.۰	.	-۱,۵۵۱	۱,۰۵۱	.	سرمایه گذاری های خارجی
%۰.۰	.	.	۱۳,۸۸۴	.	تعهد و قبول ضمانت نامه ها
%۰.۰	.	۳,۵۰۰	۲۹,۸۶۱	۲,۲۰۳	سرمایه گذاری در ساختمان و املاک
%۱.۰	۱۰,۰۳۸	۳۵	۲۶,۷۹۴	.	سایر درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری ها
%۱۰۰.۰	۱,۰۱۵,۵۲۸	۶۵۰,۰۴۶	۴۹۳,۹۶۵	۴۰۸,۷۹۵	جمع درآمدها (سود ناخالص)
%۰.۰					هزینه های عمومی و اداری:
%۴.۰-	-۴۰,۴۳۰	-۲۱,۶۸۱	-۱۵,۸۹۴	-۴,۲۷۳	هزینه های حقوق و دستمزد کارکنان
%۳.۴-	-۳۴,۹۰۳	-۱۹,۰۹۵	-۱۵,۷۲۲	-۱۱,۲۱۸	هزینه های اداری و عمومی
%۰.۰	.	.	-۴,۰۰۰	-۸,۱۱۷	هزینه کاهش ارزش سرمایه گذاری ها
%۰.۰	۸۴	۳۷	۷	۵۴	خالص سایر درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری ها
%۹۲.۶	۹۴۰,۲۷۹	۶۰۹,۳۰۸	۴۵۸,۳۵۶	۳۸۵,۲۴۱	سود عملیاتی
%۰.۷-	-۷,۳۸۰	-۲۰,۳۸۹	۶,۵۵۱	-۹۷۶	هزینه های مالی
%۰.۰	۱۲۱	۴۸۰	۳,۷۵۶	۲۶,۷۹۸	خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی:
%۹۱.۹	۹۳۳,۰۲۰	۵۸۹,۳۹۹	۴۵۵,۵۶۲	۴۱۱,۰۶۳	سود قبل از مالیات
%۳.۶-	-۳۶,۹۶۵	۲۵۵,۳۱۰	-۹,۷۸۳	-۷,۱۸۷	مالیات بر درآمد
%۸۸.۲	۸۹۶,۰۵۵	۵۵۸,۱۴۴	۴۴۵,۷۷۹	۴۰۳,۸۷۶	سود خالص

جدول (۷) ترازنامه - شرکتهای تامین سرمایه (ارقام به میلیون ریال)

شرح	جمع- ۱۳۸۷	جمع- ۱۳۸۸	جمع- ۱۳۸۹	جمع- ۱۳۹۰	% از داراییها- ۱۳۹۰	شرح	جمع- ۱۳۸۷	جمع- ۱۳۸۸	جمع- ۱۳۸۹	جمع- ۱۳۹۰	% از داراییها- ۱۳۹۰
داراییهای جاری :						بدهی های جاری :					
موجودی نقد	۱۱۰,۰۰۱	۴۲۹,۰۲۸	۶۲۶,۰۳۶	۱,۴۶۵,۹۷۱	۱۸%	حسابها و اسناد پرداختی تجاری	۱,۶۶۱	۳۲۸,۶۵۵	۱۱,۶۵۸	۸۸,۰۴۴	۱%
سرمایه گذارهای کوتاه مدت	۱,۳۷۸,۸۰۱	۱,۶۶۰,۵۷۹	۱,۴۵۵,۱۷۴	۳,۹۱۰,۸۵۸	۴۸%	شرکتهای گروه و وابسته	۳,۳۳۸	۲۰۱,۵۸۱	۴۰۶,۲۸۵	۴۳۹	۰%
حسابها و اسناد دریافتی تجاری	۷۳۰,۹۸۰	۶۲۹,۷۸۹	۹۷۷,۶۴۳	۵۵۲,۲۹۹	۷%	سایر حسابها و اسناد پرداختی	۸,۸۲۶	۲۱۱,۲۶۱	۵۶,۲۶۳	۳۱,۵۰۲	۰%
شرکت های گروه و وابسته	۱۰۱,۰۲۱	۳۲۳,۰۳۲	۵۱,۳۵۱	۳۶۶,۵۲۸	۵%	پیش دریافت ها	۱,۶۴۳	۴۵۵	۴,۲۱۳	۳۱۴,۳۵۷	۴%
سایر حسابها و اسناد دریافتی	۵,۶۶۴	۱۶,۹۸۳	۱۴,۱۴۶	۲۵,۹۹۰	۰%	ذخیره مالیات	۷,۱۲۳	۱۳,۷۷۰	۲۶,۶۲۹	۲۹,۹۸۴	۰%
پیش پرداختها	۲۳,۱۶۲	۲۴۶	۲۴۳	۲,۷۳۳	۰%	سود سهام پرداختی	۰	۴۱,۰۰۰	۲۴۴,۶۸۸	۳۱۱,۸۷۳	۴%
						تسهیلات مالی دریافتی	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۱۱,۹۰۵	۰%
جمع داراییهای جاری	۲,۳۴۹,۶۳۰	۳,۰۵۹,۶۵۷	۳,۱۲۴,۵۹۲	۶,۲۲۴,۳۷۷	۷۸%	جمع بدهی های جاری	۷۲,۵۹۰	۷۹۶,۷۲۲	۷۴۹,۷۳۶	۷۸۸,۱۰۳	۱۰%
دارایی های غیر جاری :						بدهی های غیر جاری :					
داراییهای ثابت مشهود	۱۲۷,۲۸۲	۹۵,۵۲۹	۹۱,۰۵۳	۱۹۰,۴۵۲	۲%	تسهیلات مالی دریافتی	۵۰,۰۰۰	۰	۰	۶۸,۲۵۵	۰%
دارایی های نامشهود	۲۵۸	۲۳۹	۴۳۰	۱,۰۶۱	۰%	تعهدات اجاره سرمایه ای	۲۳,۶۷۳	۱۸,۱۹۴	۱۷,۲۵۱	۱۶,۰۵۶	۰%
سرمایه گذاری بلند مدت و صندوق ها	۲۲,۸۰۵	۱۶۲,۳۶۷	۱۸۸,۵۶۳	۱,۵۷۲,۵۵۹	۱۹%	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۲۱۵	۷۵۷	۱,۰۹۶	۲,۲۸۴	۰%
سایر داراییها	۳۸۰	۳۷۳	۲,۴۷۹	۳,۹۸۱	۰%	تنخواه بازارگردانی				۸۰,۰۰۰	۱%
جمع داراییهای غیر جاری	۱۵۰,۷۲۵	۲۵۸,۵۰۸	۲۸۲,۵۲۴	۱,۷۶۸,۰۵۴	۲۲%	جمع بدهی های غیر جاری	۲۳,۸۸۸	۱۸,۹۵۰	۱۸,۳۴۸	۱۶۶,۵۹۵	۲%
						جمع بدهی ها	۹۶,۴۷۹	۸۱۵,۶۷۳	۷۶۸,۰۸۴	۹۵۴,۶۹۸	۱۲%
						حقوق صاحبان سهام :					
						سرمایه	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۷۵%
						اندوخته قانونی	۲۰,۲۸۸	۴۲,۹۳۶	۷۱,۰۸۸	۱۱۵,۸۹۱	۱%
						سود انباشته	۳۸۳,۵۸۸	۴۵۹,۵۵۷	۵۶۷,۹۴۴	۹۲۱,۸۴۳	۱۱%
						جمع حقوق صاحبان سهام	۲,۴۰۳,۸۷۶	۲,۵۰۲,۴۹۳	۲,۶۳۹,۰۳۲	۷,۱۳۷,۷۳۴	۸۸%
جمع دارایی ها	۲,۵۰۰,۳۵۵	۳,۳۱۸,۱۶۵	۳,۴۰۷,۱۱۶	۸,۰۹۲,۴۳۱	۱۰۰%	جمع بدهی های و حقوق صاحبان سهام	۲,۵۰۰,۳۵۵	۳,۳۱۸,۱۶۵	۳,۴۰۷,۱۱۶	۸,۰۹۲,۴۳۱	۱۰۰%

خلاصه و نتیجه‌گیری:

بازار سرمایه در کنار بازار پول به عنوان یکی از بخش‌های اصلی اقتصاد کشور، در تأمین مالی شرکت‌ها ایفای نقش می‌کند. با توجه به تعیین سال ۱۳۹۱ به عنوان سال حمایت از تولید ملی و نقش برجسته بازار سرمایه در تحقق این هدف، اهمیت نهادهای مالی واسطه‌ای بیش از گذشته نمایان خواهد شد. از جمله نهادهای مالی واسطه‌ای تأثیرگذار در تسهیل تأمین مالی از طریق بازار سرمایه، شرکت‌های تأمین سرمایه می‌باشند.

در این گزارش به بررسی نقش شرکت‌های تأمین سرمایه در تأمین مالی شرکت‌ها در بازار سرمایه ایران پرداخته شده است. همچنین ترکیب دارایی‌ها، منابع درآمدی، نسبت‌های مالی و محیط قانونی حاکم بر فعالیت شرکت‌های تأمین سرمایه مورد بررسی قرار گرفت. بررسی‌ها حاکی از این است که تأمین مالی شرکت‌ها از طریق بازار سرمایه در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است، که در این زمینه نقش شرکت‌های تأمین سرمایه از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است. از سوی دیگر در کنار افزایش تعداد شرکت‌های تأمین سرمایه در سال‌های اخیر، منابع درآمدی و ترکیب دارایی‌های آنها نیز به سمت فعالیت‌های اصلی این شرکت‌ها از جمله خدمات تعهد پذیرهنویسی، بازارگردانی اوراق بهادار و ارائه مشاوره عرضه و پذیرش و ارزشگذاری اوراق بهادار سوق داده شده است.

